

“Predstavljanje Pravilnika o mjestu zakloništa”

Split Boat Show 2008.,

11. travnja 2008.,

Mjesto zakloništa za brodove koji trebaju pomoć – Hrvatski koncept

Dr.sc. Zvonko Gržetić, ravnatelj
Hrvatski hidrografski institut – Split

www.hhi.hr

PRISTUP PROBLEMU

Mjesto zakloništa jest mjesto gdje je moguć privremeni smještaj broda radi pružanja pomoći ili uklanjanja možebitne prijetnje ljudima, brodu ili okolišu.

Brod kojem je potrebna pomoć ili brod u nevolji jest pomorski objekt koji je u situaciji, izuzev one koja zahtjeva traganje i spašavanje ljudi, koja upućuje na mogućnost gubitka broda ili opasnost za morski okoliš ili plovidbu

Zašto projekt i studija

Kompleksnost pitanja mjesta zakloništa:

- Nepostojanje detaljnije obvezujuće regulative (IMO, EU i PZ)
- Neujednačena europska i svjetska praksa
- Problem je vezan uz brojne prostorne parametre i višekriterijalnu analizu

Sastavnice zadatka bile su:

- Izrada propisa - **pravno pitanje**
- Izrada plana za smještaj broda u nevolji - **ekspertno - tehničko pitanje**
- Izrada baze relevantnih tematskih podataka u GIS-u -**ekspertno-informatičko pitanje**

Projektni pristup rješavanja pitanja mjesta zakloništa

- Specijalizirane institucije podrška u izradi i implementaciji međunarodnih obveza i propisa
- znanstveno-stručne i obrazovne institucije djelatnosti vezanih uz more
- znanje, infrastruktura i podaci
- iskustvo

Studija - znanstveno stručna podloga za konkretna regulativna i tehnička rješenja MZ

Ciljevi projekta

- Postojanje **studije** kao znanstvene stručne podloga za konkretna regulativna i tehnička rješenja MZ
- Postojanje **propisa** kojim će riješiti pitanje mjesta zakloništa za brodove koji trebaju pomoć
- Postojanje pisanih dokumenata, **plana**, kojima se uređuju i ostale mjere, planovi i postupci u zbrinjavanju broda koji treba pomoć
- Postojanje **podloga** koje će se uz odgovarajuće alate i metode moći koristiti za ostale svrhe vezane uz sigurnost plovidbe, zaštitu okoliša i kulturne baštine

Projektna skupina

Mješovita **radna skupina MMPTR** stručnjaka, specijalista i znanstvenika nositelja projekta i suradnih ustanova

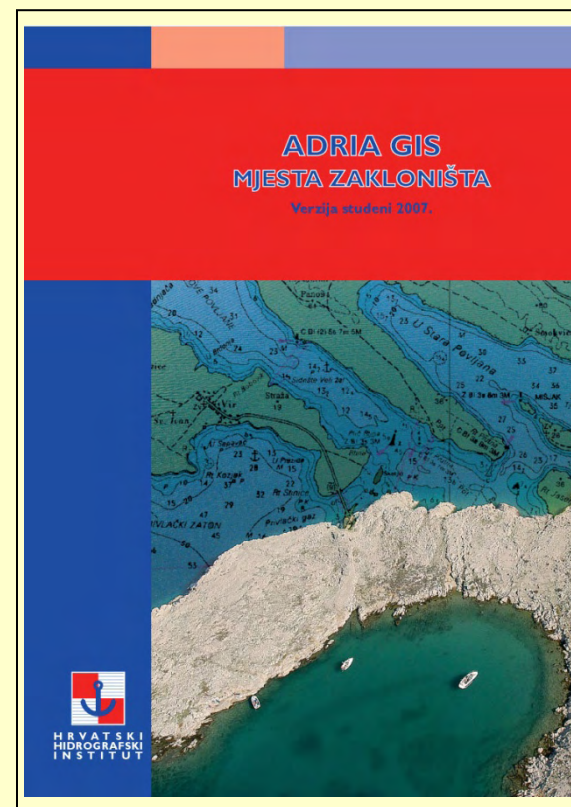
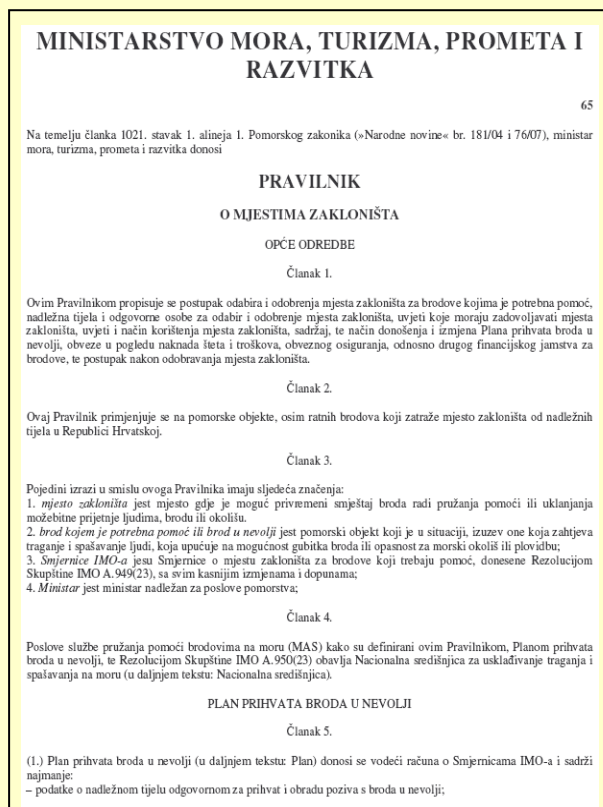
Hrvatski hidrografski institut kao koordinator projekta

Suradne ustanove u projektu:

- Ministarstvo mora turizma, prometa i razvitka
- Pomorski fakultet u Rijeci
- Građevinski fakultet u Splitu
- Institut za urbanizam RH
- Sociolozi, biolozi, i drugi specijalisti

Rezultati projekta

- Studija – Mjesto zakloništa - **isporučena**
- Konačni Nacrt Pravilnika o mjestima zakloništa s Planom za prihvata broda u nevolji – **na snazi od 03.01.2008.**
- ADRIA_GIS računalna aplikacija – **u upotrebi od 01.12. 2007.**

Rezultati projekta – Studija o MZ

Dokument koji je pružio **znanstveno stručnu podlogu** za konkretna regulativna i tehnička rješenja pitanja MZ

- Donosi **koncept rješavanja pitanja MZ** po kojem je svaka zaštićena uvala, zaljev, luka ili dio obale potencijalno MZ
- Analizira **stanje pomorskog prometa na Jadranu**, posebice uz njegovu istočnu obalu,
- Prikaz **obilježja i ocjena mogućnosti djelovanja u slučaju pomorske nezgode** ili drugih izvanrednih događaja i prijetnji sigurnosti brodova ili okolišu u području nadležnosti Republike Hrvatske,
- Prikaz **radnih postupaka** za slučaj pružanja pomoći brodovima u plovidbi u području nadležnosti Republike Hrvatske,
- Opis i prikaz najznačajnija **obilježja mjesta zakloništa**, sukladno iskustvima i smjernicama iz postojeće regulative IMO i EC,
- Donosi **koncept cjelovitog računarski podržanog sustava odlučivanju** za slučaj prihvaćanja odnosno upućivanja broda na mjesto zakloništa

Rezultati projekta – Pravilnik o mjestima zakloništa

- Pravilnikom se propisuje **postupak odabira** i odobrenja mjesta zakloništa za brodove kojima je potrebna pomoć,
- Određuju se **nadležna tijela** i odgovorne osobe za odabir i odobrenje mjesta zakloništa,
- Određuju se **uvjeti koje moraju zadovoljavati mjesta zakloništa**,
- Određuju se **uvjeti i način korištenja** mjesta zakloništa,
- Određuje se **način donošenja i izmjena Plana** prihvata broda u nevolji,
- Određuju se obveze u pogledu **naknada šteta i troškova**, obveznog osiguranja, odnosno drugog financijskog jamstva za brodove,
- Određuje se **postupak nakon odobravanja** mjesta zakloništa.

Rezultati projekta – Plan za smještaj broda u nevolji

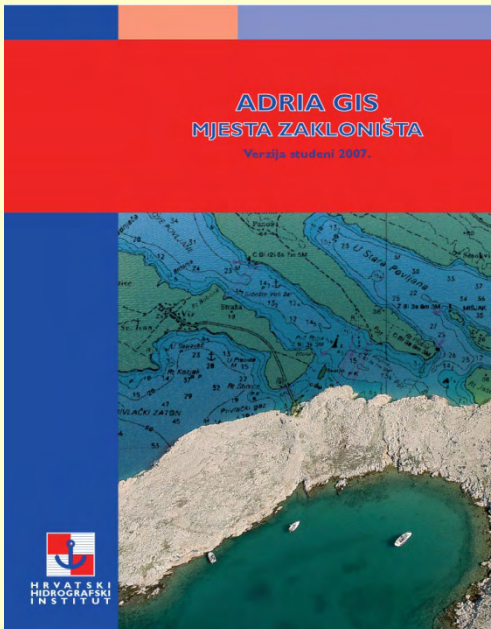
Plan prihvata broda izrađen je sukladno Smjernicama IMO-a i EC a sadrži:

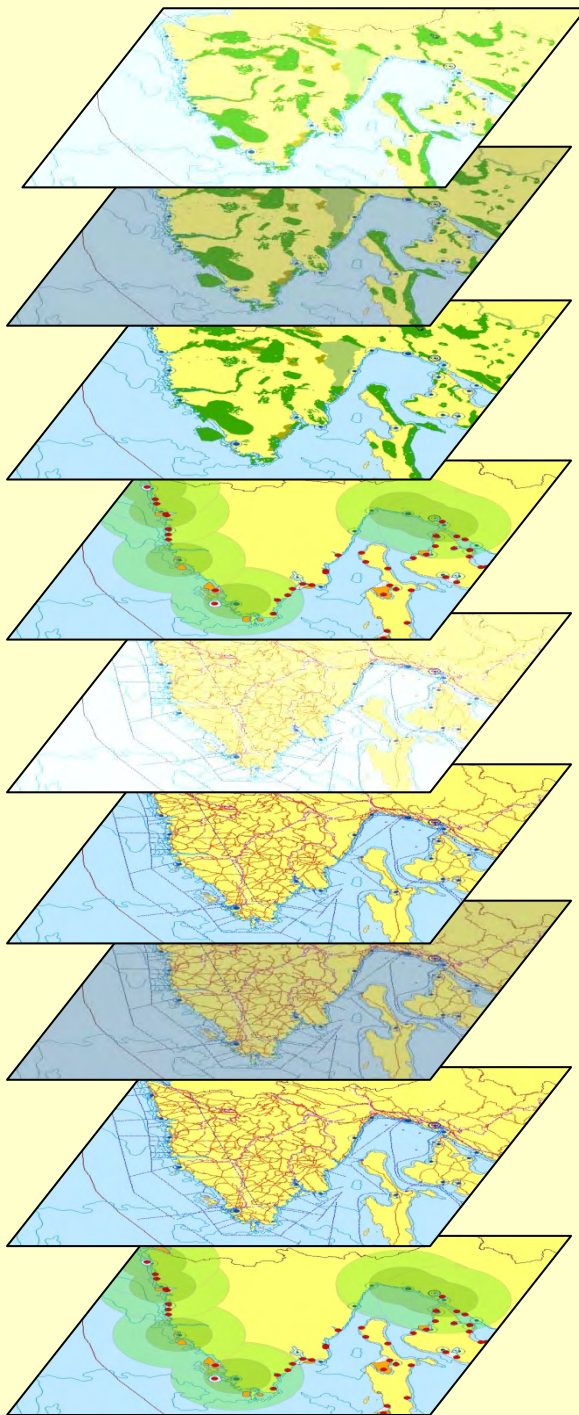
- **Podatke o nadležnom tijelu** odgovornom za prihvrat i obradu poziva s broda u nevolji,
- Podatke o **nadležnom tijelu ili osobi odgovornoj za procjenu okolnosti, izbor prikladnog mjesta zakloništa i odluku** o prihvaćanju broda u nevolji na izabranom mjestu zakloništa
- **Popis mogućih mjesta zakloništa**, te sažetak čimbenika koji omogućuju brzu procjenu i donošenje odluke uključujući opise društvenih i okolišnih čimbenika, te prirodne uvjete mogućih mjesta zakloništa,
- **Postupak procjene i izbora** mjesta zakloništa na temelju mogućih mjesta navedenih u računalnoj aplikaciji,
- **Popis raspoloživih sredstava i uređaja** prikladnih za pružanje pomoći, spašavanje, odnosno ograničenje i uklanjanje onečišćenja,
- **Postupke međunarodnog usuglašavanja** i odlučivanja kada je primjenjivo,
- **Postupke vezane uz financijska jamstva** i sustave odgovornosti broda prihvaćenog u mjestu zakloništa.

Rezultati projekta – ADRIA GIS aplikacija

- Računalna aplikacija Adria_GIS koja predstavlja **GIS produkt**
- Aplikacija dežurnom službeniku u MRCC-u, kao i drugim nadležnima osobama u postupku donošenja konačne odluke o upućenom zahtjevu za mjestom zakloništa, **omogućava brzi pristup i analizu relevantnih sigurnosnih, ekonomskih, legislativnih, ekoloških, logističkih i tehničko-tehnoloških parametara u donošenju pravilne odluke**
- Sadržaj aplikacije u potpunosti **usklađen sa Directive 2002/59/EC i IMO Resolution A.949(23)**

Kulturna i arheološki zaštićena područja

Biološka obilježja (plankoton, bentos, riblje vrste morske ptice)

Ekološka obilježja (vrste obale)

Klimatološke i maritimne karakteristike
Zakloništa (pristup, manevaribilnost)

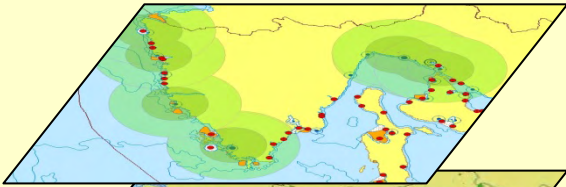
Hidrografska obilježja (barimetrija, sedimenti, oceanografija)

Postojeći plovidbeni putovi

Granice na moru (navigacijske cjeline, lučke kapetanije i ispostave, granice lučkih uprava)

Granice županija, gradova i općina, teritorijalnog mora, epikont. pojasa, vojnih zona

Osnovni skup mjesta zakloništa prema Peljaru (380 sidrišta – zakloništa)

Lučki uređaji, remontna brodogradilišta, oprema
prekrcaj tereta, usluge tegljenja, i oprema za
žurno djelovanje, ekspertni timovi

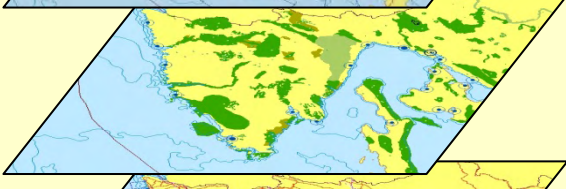
Prikaz turističkih područja i posebno vrijednih
plaža

Demografska obilježja

Podmorske instalacije (kabeli, cjevovodi,
platforme...)

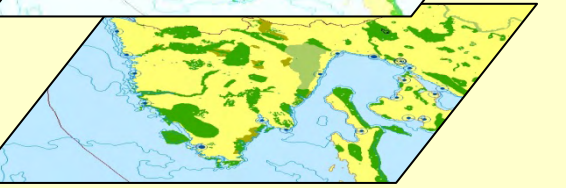
Područja marikulture

Prometna infrastruktura (pristup s mora i kopna)

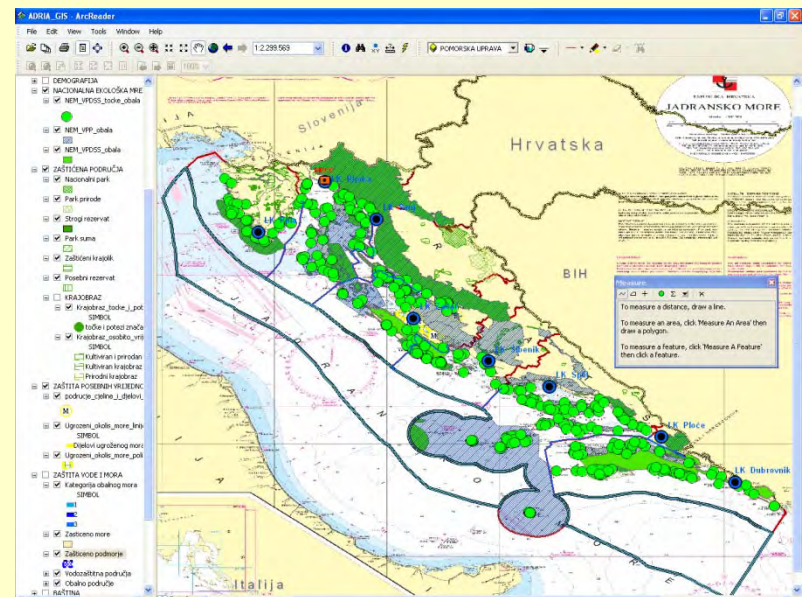
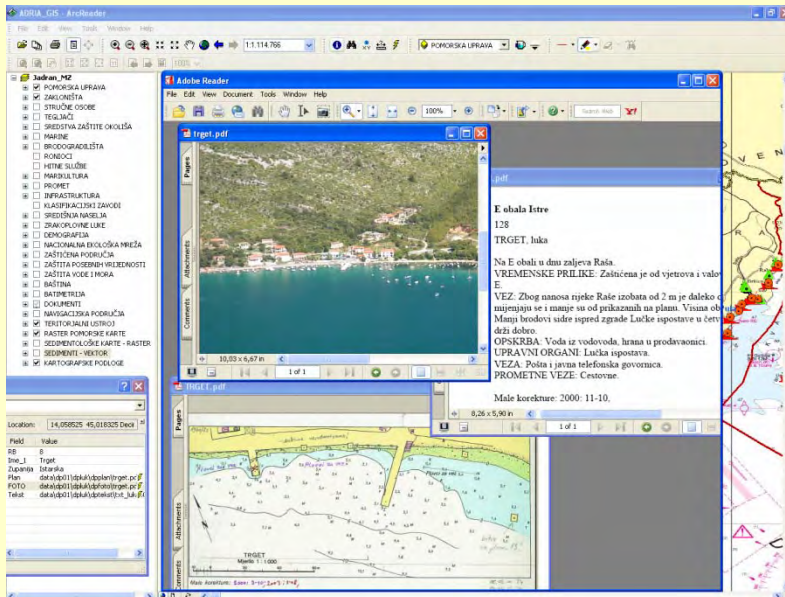
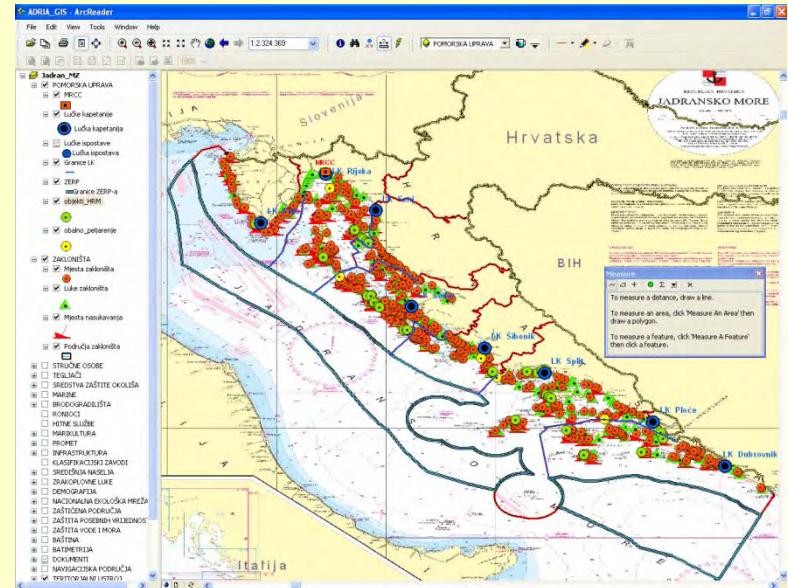
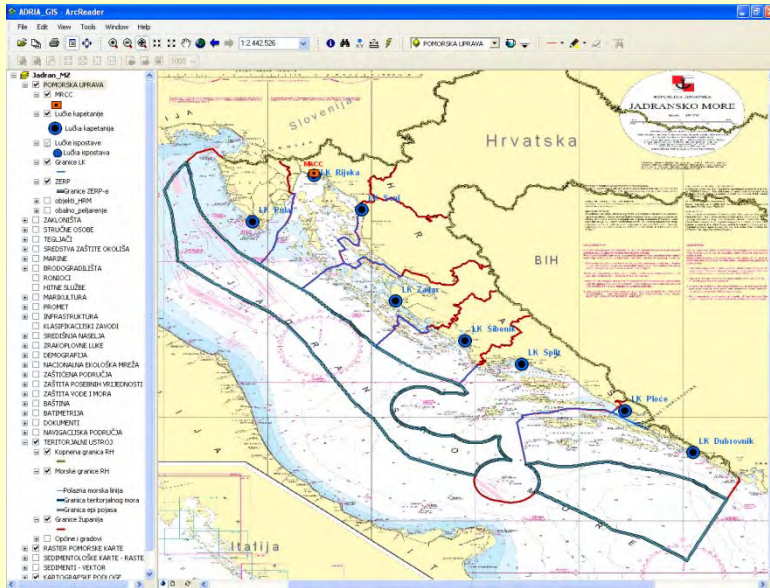

Zaštićena područja prema prijedlogu
Nacionalne ekološke mreže (NEM)

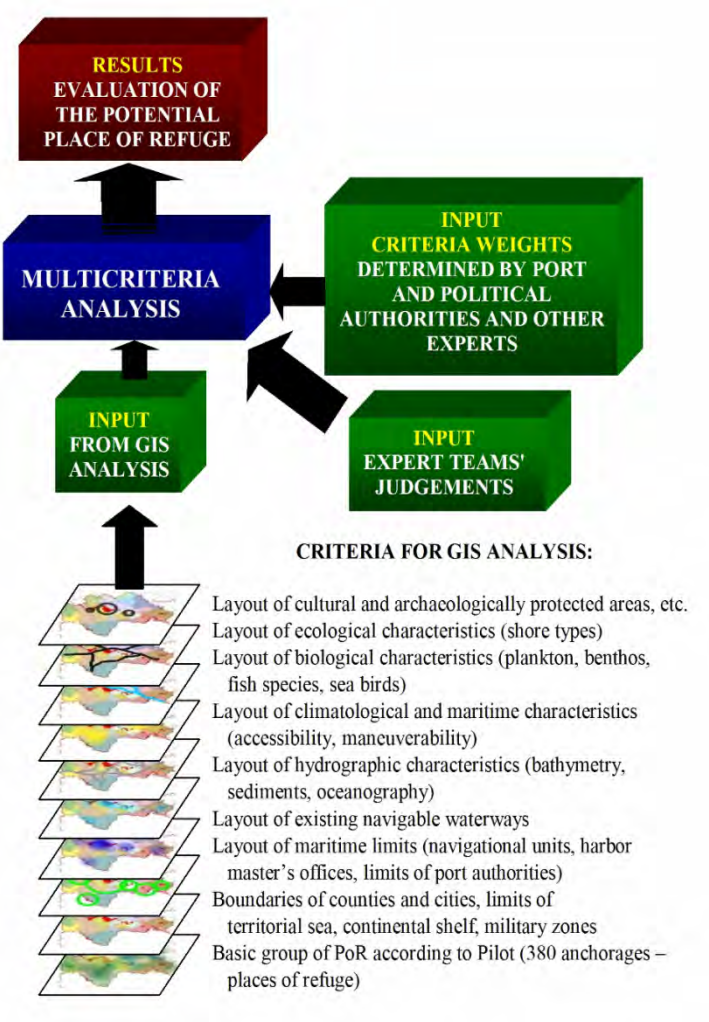

Zaštićena područja prema Zakonu o zaštiti
Prirode u obalnoj zoni i moru (izvor DZZP)

ADRIA_GIS aplikacija

Rezultati projekta – računalna podrška za selekciju i rangiranje mjesta zakloništa – dodatni

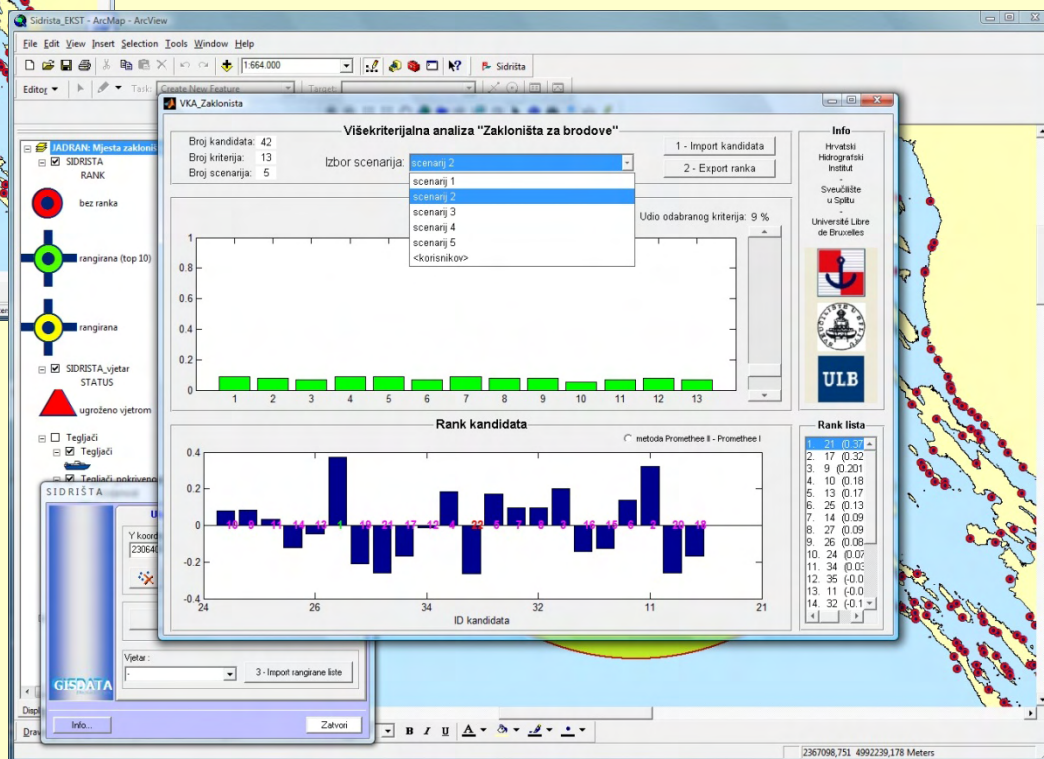
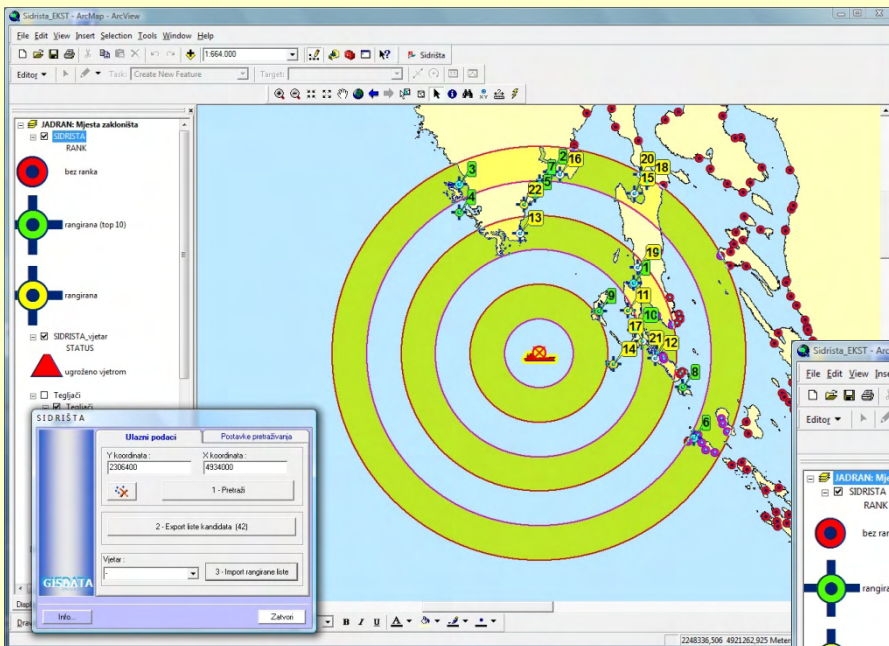

Vrijednosti kriterija za potencijalna PoRs

Number of Area	Potential Places of Refuges (bay, anchorage, mooring) ref. CRO N. D. Pilot	Navigational Approach Ability	Bottom Keeping	Grounding Suitability	Booming Ability	Wind Proceed (pretenzia)	Accessibility by Road, Air, Train	Socio-Economic Suitability	Shoreline Sensitivity	Biological Sensitivity	Port Facilities Repairs	Tug Response Time	Booms and Dispersants Response Time	Tanker/Barge Response Time
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
300	uvali Biševska luka	2	2	1	1	2	5	2	2	1	6	3	3	3
	Zajev Komiža	1	2	1	1	2	2	2	2	1	4	3	3	3
293	Travna mala	4	2	2	1	5	5	2	2	1	6	3	3	3
292	Travna vela	4	2	2	1	5	5	2	2	1	6	3	3	3
290	Ruda	2	2	2	1	5	5	2	2	1	6	3	3	3
289	uvali Rukavac	3	2	2	1	5	3	2	2	1	6	3	3	3
288	uvali Milina	3	2	1	1	5	3	2	1	2	6	3	3	3
286	uvali Smokova vela	2	2	2	1	2	5	2	1	1	6	2	2	2
283	luka Rogačić	3	2	1	1	2	3	2	1	1	6	2	2	2
282	uvale Gradac	2	2	2	1	5	5	2	2	1	6	2	2	2
284	Oključna	2	2	2	1	5	5	2	2	1	6	2	2	2
285	Zajev Viška luka	3	1	1	1	2	2	2	2	1	5	2	2	2
240	uvala Vela Rina	1	2	2	1	3	5	2	3	2	6	1	1	1
239	uvali Borak	2	2	2	1	3	5	2	2	2	6	1	1	1
243	uvala Solinska	2	2	2	1	3	5	2	3	2	6	1	1	1
242	uvala Mala luka	3	2	2	1	2	5	2	3	3	6	1	1	1
233	Zajevu Saidun	3	2	2	1	2	2	2	2	2	1	1	1	1
235	uvala Movarštica	1	2	2	1	5	2	2	2	2	6	1	1	1
234	lučica Šatine	2	2	2	1	5	2	2	2	2	6	1	1	1
236	uvala Sv. Fumija	3	2	2	1	1	5	2	3	2	6	1	1	1
252	uvala Boboviše	1	2	2	1	2	2	2	2	2	5	1	1	1

Rezultati projekta - dodatni

- Pilot projekt programske podrške za rangiranje i selekciju mjesta zakloništa

ZAKLJUČAK

- Potreba za unapređenjem strukture baze podataka (pomorskog katastra) uključujući potrebu za novijim mjerenim podacima (hidrografija, oceanologija)
- Potreba za održavanjem podataka i unapređenjem sustava (programska podrška prema Pilot projektu)
- Potreba edukacije zaposlenika RRCC-a, LK i ostalih sudionika sustava
- Potreba regionalne suradnje radi usklađivanja propisa, planova i procedura

Očekivani učinci

- Poboljšanje sigurnosti plovidbe brodova
- Poboljšanje zaštite kulturne i prirodne baštine podmorja, mora i obalnog i otočnog morskog pojas
- Ispunjavanje obveza iz nacionalnih propisa vezanih za sigurnost plovidbe i zaštitu okoliša
- Ispunjavanje međunarodnih propisa i uputa vezanih za sigurnost plovidbe i zaštitu okoliša
- Povećanje dostupnosti i olakšanog korištenja raznih podataka vezanih uz more, otoke i priobalje, što u konačnoj fazi znači uspostavu pomorskog katastra